

Blauwe Moskee

Blauwe Moskee, interieur

Dolmabahçe Paleis aan de Bosporus (detail)

Stedenprofiel: Istanbul

Roos van Put De Biënnale van Istanbul in 2009 is nog ver weg, maar al in het vroege voorjaar van 2008 kun je een voorproefje krijgen. In de folder, waarin alles is te vinden over het hedendaagse kunstklimaat in Istanbul, staat vermeld dat de eerste gesprekken met kunstkenneren hierover al plaats hebben. In diezelfde folder vind je alle eigentijdse plekken die ertoe doen in deze stad: galeries en kunstenaarsinitiatieven, performances, openingen en instituten hedendaagse kunst zoals Platform. En Istanbul Modern, het museum voor moderne kunst in Istanbul. Heb je alles eenmaal ingetekend op je kaart, wordt meteen duidelijk dat je voor hedendaagse kunst behoorlijk wat tijd nodig hebt. Natuurlijk moet je ook klassiekers gezien hebben. Trekpleisters als de Haghia Sophia, de Blauwe Moskee, het Topkapi Paleis en het Dolmabahçe Paleis.

Wil je alles op het terrein van kunst en cultuur goed zien, moet je van te voren besluiten wat je per se wilt bezoeken en wat je doorschuift naar een volgende reis. Een goede voorbereiding is aan te raden. Wij hebben één dag voor hedendaags Istanbul, één dag voor de beroemde paleizen en moskeeën en tot slot één dag voor het shoppen en overige bezienswaardigheden die we toch ook willen zien. Zoals het voormalige restaurant waar de passagiers van de Oriënt Express hun maaltijd nuttigden.

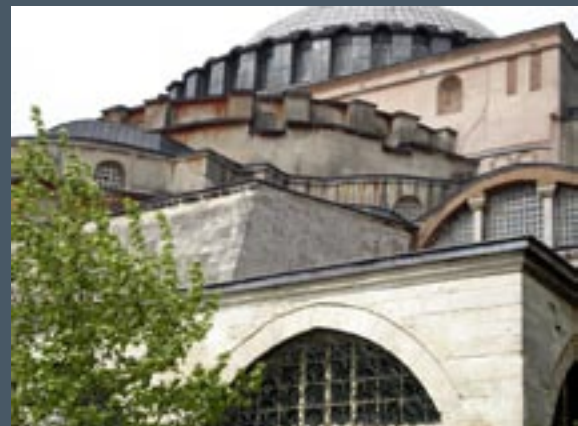
Onze hedendaagse kunsttour vangt aan bij Platform Garanti CAC. In het voorjaar van 2008 tijdelijk gehuisvest aan de Istiklal Caddesi nummer 115 a – op de eerste etage. Op de begane grond in het pand ernaast, bevindt zich Galeri Garanti. Beide worden financieel ondersteund door de bank Garanti. Als het oude pand van Platform is gerenoveerd, verwacht 2009, zullen beide samengaan. In Galeri Garanti is in het voorjaar van 2008 een tentoonstelling te zien met modeontwerpen. Kleding die is gemaakt op basis van duurzaamheid. Curator was Kate Fletcher. Platform is een instituut voor hedendaagse kunst. Organiseert projecten en tentoonstellingen. beschikt over een goede bibliotheek en archief, met bijvoorbeeld internationale kunsttijdschrif-

Taksim Plein

Hagia Sofia, Maria met Jezus

Hagia Sofia (detail)

Bazaar

Topkapi Paleis, besnijdeniskamer (detail)

Werk van Dirk van Lieshout in 5533 (detail)

ten, maar ook kun je er tentoonstellingscatalogi inzien. Platform heeft eveneens een *artist in residence* programma. Het instituut is daarnaast een ontmoetingsplek voor kunstenaars, curatoren en kunstcritici. Wij ontmoeten daar een kunstenares, Derya Demir, die daar werkt maar ook aan de wieg van een kunstenaarsinitiatief in de stad staat. Zij staat ons ontzettend vriendelijk en vakkundig te woord. We leren binnen minder dan een kwartier van alles over Platform. En ook over de plekken hedendaagse kunst in de stad.

Istanbul heeft een bruisend hedendaags circuit. Er zijn talloze kunstenaarsinitiatieven, galleries, tijdelijke ruimtes, etc. In de hier al eerder genoemde galeriefolder vind je een goed overzicht. Hierop staan ook de openingen vermeld, lezingen, performances, etc. De folder is verkrijgbaar bij galleries, kunstenaarsinitiatieven en bij Platform. Bovendien onmisbaar om je weg te vinden. Kunstinstellingen betalen om in deze folder te staan en het kan voorkomen dat een grote naam zoals Galerist hierin niet is vermeld. Gezien de tijd kunnen we niet alles bezoeken. De keuze valt eerst op Galerist. Te vinden in dezelfde straat waarin Platform is. Galerist is enigszins verborgen, is te vinden op de vierde etage van een groot appartementengebouw, Misir Apartmani geheten. Waarin

ook Galerie Nev is (dit is een tweede vestiging van deze galerie, de andere is te vinden in de wijk Nisantasi). In Galerist zien we een schilderijtentoonstelling van Leyla Gediz. Van wie ook werk was te zien op de Arco in Madrid en op de Art Brussel. Galerist is een grote speler op het internationale veld, neemt onder meer deel aan de Art Basel en de Art Basel Miami Beach. Neem in dit pand de trap als je kunt en loop dan door naar de bovenste etage, hier is Restaurant 360 te vinden. We hebben er niet gegeten, maar kregen wel een fantastisch uitzicht over Istanbul. Het schijnt de hipste plek van de stad te zijn. Hierna voerde de kunsttocht langs diverse galleries en kunstenaarsinitiatieven. Aardig om in dit verband te noemen is het Apartman Projesi. Het initiatief is niet groter dan zo'n vier bij vier meter. Er was een videowerk te zien van Helin Anahit. Ook de moeite waard zijn de kunstenaarsinitiatieven Altı Aylik en 5533. Laatst genoemde is ook weer zo'n plek met een bescheiden aantal vierkante meters. Het initiatief is vernoemd naar het nummer binnen een groot winkelcentrum, waar je een voornamelijk Turks aanbod kleding vindt. In 5533 was op het moment van ons bezoek een opening. We zagen werk van onder meer Dirk van Lieshout, van Reinaart Vanhoe en spraken er met jonge, gedreven kunstenaars. De tentoonstelling stelde

het produceren in landen met goedkope arbeid aan de orde. Openingen staan apart vermeld in de galeriefolder.

PALEIZEN

Wil je paleizen en moskeeën bezoeken in Istanbul, houdt er dan rekening mee dat er met jou duizenden toeristen zijn die hetzelfde doel hebben. En ze nemen allemaal foto's van hetzelfde. In de Hagia Sophia fotografeert iedereen de mozaïek van Maria met kind op schoot (in de apsis). Dat doen wij ook, want het is een prachtig werk. Het is in dit deel van de Hagia Sophia dringen geblazen, maar je kunt natuurlijk Istanbul niet bezoeken zonder de Hagia Sophia te hebben gezien. Byzantijnse mozaïeken, de loge van de sultan en versieringen van de koepel met inscripties uit de Koran. Allemaal verplichte kost. Zo ook de Blauwe Moskee. En het Topkapi Paleis, de residentie van Mehmet II. Ook hier word je op een goed moment helemaal moedeloos van de drommen toeristen, maar toch zet je door. Je kunt er voor kiezen alles hier te bezichtigen, dan ben je op zijn minst een halve zo niet een hele dag kwijt, beter is van te voren een selectie te maken. Als je er alleen maar doorheen wandelt en rustig om je heen kijkt, krijg je een aardige indruk van het leven in deze weelde. Noemenswaardig hier is de

Oriënt Express restaurant

Istiklal Caddesi

Restaurant 360

Misir Apartmani

Hussein Chalayan

Istanbul heeft een bruisend hedendaags circuit. Er zijn talloze kunstenaarsinitiatieven, galleries, tijdelijke ruimtes, etc.

collectie keramiek. Waarbij het zwaartepunt is te vinden in het Chinese porselein. Eveneens noemenswaardig is het Dolmabahçe-paleis. Alleen al vanwege de ligging aan de Bosporus wil je dit zien. Of beter gezegd, beleven. Want dit paleis is zeer tot de verbeelding sprekend, misschien wel meer dan het Topkapi paleis. Maar dat is natuurlijk een puur persoonlijke mening. Dit paleis kun je als individu niet bezoeken, het is verplicht in een groep mee te lopen. Dat is jammer, vooral omdat de informatie is afgestemd op totaal verschillende mensen, waardoor is gekozen voor een heel laag niveau. Zo 'leerden' wij in onze rondleiding van alles over de hoeveelheid kilo's parket, over het gewicht van de kroonluchters, maar kregen wij geen enkele (kunst)historische informatie over de bouw, de decoratie of de schilderijen. Ook hoorden wij hoe een harem functioneert. Elke haremvrouw hield er haar eigen

hofhouding op na, maar ook dat was voor ons geen nieuws. Vanaf dit paleis wandelen we richting de wijk Nisantasi. Wat een hele klim is. Beter is om de Funicular te nemen. Dit is een ondergrondse spoorverbinding die je in rap tempo naar het Taksimplein brengt (zie tips openbaar vervoer). Wij kwamen, omdat we niet goed op de kaart hadden gekeken, per ongeluk terecht in het Maçka Parki. Wat uiteindelijk goed uitpakte omdat we vanaf hier met het Zwitserse skiliftje kabelbaantje Nisantasi via onverwachte weg bereikten. Dit is een luxe wijk met een westers sfeertje. Alle grote modenamen zijn hier geconcentreerd. Het winkelend publiek is westers gekleed, waar we in de wijk Sultanahmet redelijk veel vrouwen met hoofddoek tegenkomen, stuiten we hier op minirokken en knielaaizen. Natuurlijk ontbreekt een winkel met mode van dé Turkse ontwerper Hus-

sein Chalayan in deze wijk niet. Ook vinden we er een filiaal van Marks & Spencer, bekijken we het warenhuis Vakko en stuiten we op jonge Turkse ontwerpers (sieraden en kleding). Moe van al het lopen, strijken we neer bij The House Café (zie ook tips eten). Met een kop Mintthee sluiten we de winkelmiddag af en reizen dan snel door naar het Istanbul Modern. Het museum voor moderne kunst. Onderweg stoppen we nog even bij het station, hier moeten we toch wel de plek zien van waaraf de beroemde Oriënt Express vertrok. Het museum voor moderne kunst heeft een middelmatige collectie, maar het is niettemin nuttig om gezien te hebben, krijg je toch een kunsthistorisch kader. Hoe minimaal ook. Let hier op de trap. Een kunstwerk van Monica Bonvicini. Het restaurant van dit museum is overigens geen slechte keus. Terras aan de Bosporus. Goede kaart ook.

KUNSTENAARSINITIATIEVEN

5533, www.imc5533.blogspot.com
 Alti Aylik, www.altiaylik.blogspot.com
 Apartman Projesi, www.apartmentproject.com
 :mentalklinik, www.mentalklinik.com
 Siemens Sanat, www.siemenssanat.com

GALERIES

Galerist, www.galerist.com.tr
 Rodeo, www.rodeo-gallery.com
 Galerie Nev, www.galerienvistanbul.com

MUSEA EN INSTITUTEN HEDENDAAGSE KUNST

Platform Garanti CAC, www.platform.garanti.com.tr
 Akbank Sanat, www.akbanksanat.com
 Istanbul Modern, www.istanbulmodern.com
 In de galeriefolder staat alles wat je moet weten over hedendaags Istanbul, zie ook www.istanbulartist.net. Meer over de Biënnale van Istanbul 2009: www.iksv.org.bienal

WINKELN, MODE

By Retro, Istiklal Caddesi Suriye Pasaji 166/c, www.byretro.com: dit is een fantastische winkel, alleen al om te bezoeken. Er wordt tweedehands kleding verkocht uit de periode 1920-1980. In de wijk Nisantasi vind je een westers aanbod van grote namen zoals Cartier, Gucci, Hussein Chalayan, Replay, Escada, Camper. Ook in deze wijk aanbod van Turkse jonge ontwerpers zoals Gönül Paksoy. Op de Istiklal Caddesi: kleding en schoenen voor een kleinere portemonnee. Gezellige winkelstraat, wandel ook de zijstraatjes in, hier bevindt zich nog wel eens een leuk boetiekje.

ETEN

Bij The House Cafe kun je diverse taartjes eten, lunch is hier eveneens prima, en ook voor het avondeten ben je hier aan het goede adres. Trendy plek waar hedendaags Istanbul elkaar ontmoet. Meer informatie: www.thehousecafe.com.tr. Andere aanrader is het restaurant van Istanbul Modern, het museum van moderne kunst. Het interieur is hip en bij mooi weer kun je op het terras aan de Bosporus genieten van een fantastisch uitzicht. Als je in Istanbul wilt dineren is het raadzaam van te voren te checken of er alcohol wordt geschonken. In de wijk Sultanahmet is het wel eens voorgekomen dat wij geen wijn konden bestellen, het werd niet geserveerd. Bij Restaurant 360 (www.360istanbul.com), heb je een geweldig uitzicht over Istanbul: 360 graden!

OPENBAAR VERVOER

Een taxi kost heel weinig in Istanbul. Toch is het meestal niet handig om deze te nemen vanwege het verkeer. Je staat ontzettend vaak vast. In Istanbul rijden trams, een metrolijn en de tûnel. Laatstgenoemde is een ondergrondse spoorverbinding die je de heuvel opneemt. Tevens rijdt in de Istiklal Caddesi een oude rode tram. Het is even uitzoeken hoe je van de ene kant van de stad naar de andere komt, maar als je het goed organiseert, sluit alles aardig op elkaar aan. Je koopt een muntje bij het loket, een enkele reis kost minder dan een euro. Leuk – en snel – is ook het kabelbaantje bij het Maçka Parki. Om aan Aziatische zijde te komen neem je de boot. Leuk tripje over de Bosporus.

WEBSITES EN CULTURELE AGENDA'S

Een goed overzicht van galleries en kunstenaarsinitiatieven is te vinden op www.istanbulartist.net. Alle informatie die hier is te vinden, kun je ook als folder verkrijgen bij diverse galleries. Een andere goede bron is de Time Out Istanbul, www.timeout.com.tr, vraag ernaar bij de kiosken op straat. Ook te koop bij Istanbul Modern, museum voor moderne kunst.

TakeFiveTravel
 Citytrips puur persoonlijk

25 SRC
 1983 - 2008

EXCLUSIEF VOOR KUNSTBEELDLEZERS
 EEN STADSPLATTEGROND ISTANBUL CADEAU!

Proef de Magie op het kruispunt tussen Oost en West...

diverse vertrekdata • 5 dagen vanaf € 482

Istanbul, de enige stad ter wereld die is gebouwd op twee continenten. Het is een stad van moskeeën, bazaars, Bosporus en Gouden Hoorn, boordevol culturele schatten, sfeervolle restaurants, historische straatjes en vriendelijke mensen.

Daarom: TakeFiveTravel

DAG 1: Vlucht Amsterdam - Istanbul.

DAG 2: (1/2 dagexcursie) Te voet en met het openbaar vervoer maak je een tocht door de stad. In de wijk Sultanahmet bewonder je de Blauwe Moskee, de Hagia Sophia, het Hippodroom en de ondergrondse Cisternen.

DAG 3: (1/2 dagexcursie) Je betreedt de sprookjeswereld van Duizend-en-een-nacht in het Topkapi Saray. De schatkamer en de harem zijn musea op zich binnen dit complex van decadente sultans. Laat je meeslepen naar deze sprookjeswereld door je reisleader.

DAG 4: Van buikdansen tot moderne Turkse kunst, in Istanbul kan het! Denk ook eens aan een ontspannend bezoek aan een hamam, een Turks badhuis.

DAG 5: Aan het einde van de ochtend word je naar de luchthaven gebracht.

(Wijzigingen voorbehouden)

Inclusief • Vlucht KLM • Luchthavenbelastingen en heffingen • Transfers • Centrumhotel • Logies en ontbijt • Enkele excursies • Nederlandssprekende reisleader

OM IN AANMERKING TE KOMEN VOOR DE STADSPLATTEGROND BOEK TELEFONISCH ONDER CODE: KB

TakeFiveTravel.nl

050 - 3 123 123

